



The Institute of Education

Michael Casey

Irish Oral Masterclass

Monday 27th Feb 2023

Irish Teacher at the Institute of Education

State Examiner for Leaving Cert Honours Irish

Appeals Examiner for Leaving Cert Irish

Before the Oral

- **The Goal**

material should be fluid, free flowing and natural

- **Revision should match the exam**

writing for *written* exam, *listening* for *aural*; **SPEAKING** for **ORAL** exam

- **Practice speaking**

meet ups with friends- Voice notes – Whatsapp / snapchat

- **5 Weeks until exam**

plenty of time to make **massive** progress (topic / week)

- **Avoid Learning chunks of material**

Keep material manageable. Simple swaps to excel in your Irish

The Problem with a Common Oral Exam

Mé Féin

Is mise Saoirse. Tá mé ocht **bliain** déag d'aois. Rugadh mé ar an **trí** lá déag de **Mí** Feabhra dhá **míle** is a naoi. Tá mé i mo chónaí i **Cluain** Tarbh i **Baile** Átha Cliath.

There are **six** mistakes above

Córas Oideachais

Dá mbeinn i m'Aire Oideachais, chuirfinn a lán rudaí nua i bhfeidhm sa chóras. Bheadh measúnú leanúnach mar chuid de mo pholasaithe. Ar nós scoileanna i Sasana, ní bheadh ach trí ábhar scoile againn

Layout of the Exam

- Fáiltiú (5m)
- Léamh na Filíochta (35m)
 - Comhrá (120m)
 - Sraith Pictiúr (80m)

First things first

When you walk into the room, greet the examiner with

Dia duit

or the response

Dia is Muire duit

The examiner will ask how you are

“Conas atá tú” or *“Cén chaoi a bhfuil tú”*. Simply reply with

“go maith, go raibh maith agat. Agus tú féin?

or

“rud beag néirbhíseach ach go maith, go raibh maith agat”.

1. Fáiltiú (5m)

Wait for the questions (!)

1. **Cad is ainm duit:** (Full Name) is ainm dom
2. **Cén aois tú:** Tá mé (sé bliana) (seacht/ ocht mbliana) déag d'aois
3. **Cad é do dháta breithe:** Rugadh mé ar an (date) de mhí (month) dhá mhíle is__
4. **Cén seoladh baile atá agat:** Tá mé i mo chónaí i gCluain Tarbh, Baile Átha Cliath
5. **Cad é d'uimhir scrúdaithe:** a haon, a dó, a trí, a ceathair, a cúig

2. Léamh na Filíochta (35m)

Practice the Pronunciation everyday (more marks than Paper 2)

Read the poems outloud (intonation, stress, rhyme)

Don't race through it – slow the tempo down

Listen to the poems on TG4 – mimic their sounds, pronunciation

Sounds of Irish (poetry)

Broad (a o u)	letter	Slender (i e)
(w or v) abhaile	bh	leibhéal (v)
(strong) nach	ch	fiche (softer)
(g) dhún	dh	Dhia (y)
(Silent) fhuaim	fh	fhéile (Silent)
(guttural) ghasúr	gh	oighear (y)

In the poem *Mo Ghrá-sa* : i ndea-**ghiú**mar

Sounds of Irish (poetry)

Broad (a o u)	Letter	Slender (i e)
(w or v) Cam h raigh	mh	nimh (v)
(f) Ph ól	ph	ph ictiúrlann (f)
(h) sh ona	sh	she ol (h)
(h) ní th uigim	th	trí th ine (h)

Pronunciation in Irish is **very regulated** and **structured**. Never be afraid of pronouncing words in Irish. Refresh your rules. It will take ten minutes

Audio files available

Introduce the Poem WITH the poet

1. An tEarrach Thiar

<https://www.tg4.ie/ga/brandai-eile/foghlaim/danta/an-tearrach-thiar/an-tearrach-thiar-le-mairtin-o-direain/>

2. An Spailpín Fánach

<https://www.tg4.ie/ga/brandai-eile/foghlaim/danta/an-spailpin-fanach/an-spailpin-fanach-anaithnid/>

3. Géibheann

<https://tg4.ie/ga/brandai-eile/foghlaim/danta/geibheann/geibheann-le-caitlin-maude/>

4. Colscaradh

<https://tg4.ie/ga/brandai-eile/foghlaim/danta/colscaradh/colscaradh-le-padraig-mac-suibhne/>

5. Mo Ghrá-sa

<https://tg4.ie/ga/brandai-eile/foghlaim/danta/mo-ghra-sa-idir-luibini/mo-ghra-sa-idir-luibini-le-nuala-ni-dhomhnaill/>

3. Cómhrá (120m = 8 minutes)

This is a **conversation** and **not a recital** of information

You will **not** get to recite chunks of material (5-6 lines per question)

The conversation will progress in a **natural** manner

Use some **hints** and **tags** to focus my attention

Steer and **direct** the conversation

I know nothing about you. Your life is your area of expertise (!)

Information has to appear **natural** not robotic – eye contact

Practice speech every day (voice notes / Whatsapp friends)

Cé mhéad duine atá sa teaghlach?

Numbers (ceathrar/ cúigear)

Seachtar ar fad atá i mo theaghlach

Position – **A**ge – **L**ocation (PAL)

P	Is í Niamh an duine is sine	Is é Pól an duine is óige
A	Tá sí naoi mb liana déag d'aois	Tá sé dhá bh liain déag d'aois
L	Tá sí ag freastal ar Ollscoil	Tá sé ag freastal ar an mb unscoil áitiúil

- **Réitím go maith** le Niamh, is maith linn **spórt** (these are tags)
- **Ní réitím le** Pól, cuireann sé isteach orm agus mé ag staidéar (tag)

This is quite private – should be student led

Cá bhfuil tú i do chónaí?

1. Remember *i* takes an urú

Tá cónaí orm i nGuaire, Tá mé i mo chónaí i gContae na Mí

2. Facilities (try avoid basics)

spórtlann *mhór*, eaglais *áitiúil*, halla *paróiste*, siopa *gnóthach*

3. On bus to school?

Éistim *le ceol*, *le podchraoltaí*, *leis an nuacht* (these are tags)

4. An maith leat do cheantar? Cén fáth?

Tá mé tógtha leis, tá neart áiseanna ach tá cúpla fadhb ann

Challenging Question

fadhbanna i do cheantar? Cad a dhéanfa dá mbeifeá i d'Aire áitiúil?

Inis dom faoin scoil seo (i)

Describe your school:

scoil is feminine – Is scoil mheasctha í; Is scoil mhór í

What facilities are in your school?

Tá neart áiseanna againn, cuirim i gcás *halla spóirt, seomra ceoil*

Your subjects:

Tá (sé ábhar, **seacht n-ábhar**, **ocht n-ábhar**) idir lámha agam.

Don't fluster your subject list. Try my way:

Tá Gaeilge, Máta agus Béarla **riachtanach**. Agus **roghnaigh mé** Stair, Ceimic, bitheolaíocht agus Spáinnis.

Inis dom faoin scoil seo (ii)

favourite subject + why

Tá *dúil as cuimse* agam ann; Tá sé *corraitheach*; ~~suimiúil~~

least favourite + why

Níl mé tógtha leis. Tá iomarca scríbhneoireachta san ábhar. Tá sé *dúshlanach*

school rules

Aontaím le cuid acu, name three; *Ní aontaím* leis an gcuid eile acu

transition year

Rinne mé an idirbhliain/ Ní **dh**earna mé an idirbhliain + three sentences (tags)

Challenging question:

What do you think about the education system/ under pressure

Caithimh Aimsire

Spórt	Ceol	Teilifís
team you like sport's Personality game you saw	artist you like some songs/ albums a concert you saw	programme you like a few lines to describe it who's the main character
how often you play where you play a game you won	what instrument you play how often you play music	use adjectives from family falsa, tacúil, spórtúil

Challenging Questions:

Does (pastime) give you a break from stress of leaving cert?

Sample Answer for Music

Tá mo chroí istigh sa **b**hanna ceoil _____

Chuir mé suim *ann/inti/iontu* ó eisíodh an **t**-albam _____

D'fhás mé aníos ag éisteacht *leis/léi/ leo*.

Tá guth breá láidir *aige/aici/ acu*.

Bhí an **t**-ádhdh liom *é/í/iad* a fheiceáil san Aviva anuraidh
nuair a **th**áinig *sé/sí/siad* go **h**Éirinn.

masculine – feminine- plural

Laethanta Saoire

Holidays

trip - accommodation -weather – food – people

óstan; **teach saoire**, *an ghrian* **ag doirteadh anuas**; bia **folláin**; daoine **áitiúla**

activities on holidays

ag snámh; **ag tumadh**, **ag bádóireacht**, lig mé mo scíth **faoin ngrian**

comparison: Ireland or Spain

Bhí mé tógtha leis an mbia Spáinneach, bhí sé **níos costasaí** in Éirinn

An Ghaeltacht

Gaeltacht

trip - accommodation – weather – food – people

teaghlach; teach scoite, ag cur báistí, bia sláintiúil, daoine áitiúla

activities in Gaeltacht (use your sport and school material)

*ranganna sé lá – cúrsaí **spóirt**, lig mé mo scíth Dé Domhnaigh*

comparison: Dublin or Galway

Ní raibh mé tógtha leis an mbia sa Ghaeltacht, bhí sé níos iargúlta

Last weekend & Next Year

Cad a rinne tú ag an deireadh seachtaine seo caite?

Use up tags - study, sport, watched TV, listened to music, met with friends

Dé hAoine – Dé Sathairn – Dé Domhnaigh

Show off your verbs – chuaigh, d'imigh, d'éist, bhuail mé le

Cad a dhéanfaidh tú an bhliain seo chugainn?

University's full name – keep points simple – course length

stay at home or move in with friends?

rachaidh, fanfaidh; corraitheach, dúshlánach, ag súil go mór leis

Challenging Question

What profession would you like? Cén fáth?

Sraith Picitúr (70m + 10m; 3 minutes)

Give vocab relating to the STORY

Take it picture by picture (try 5 sentences per picture). Count the first picture, then go for phrases (*anuas air sin; tar éis sin; sa chéad phictiúr eile*)

Don't get wound up by grammar / phrases

Flowing and fluid narrative are most important (no stop-start, searching words)

3 questions from the student; then 3 questions from the examiner

Ceisteanna Samplacha

- Cathain a chuaigh na déagóirí abhaile?
- Cé a d'oscail an doras i bpictiúr a _____
- Cá ndeachaigh na déagóirí i bpictiúr a _____
 - Cad a dúirt an mháthair i bpictiúr a _____
 - Cad a phléigh siad i bpictiúr a _____
 - Ar bhain na déagóirí sult as (activity)
- An raibh (emotion) ar na déagóirí i bpictiúr a _____
- Meast tú go raibh an mháthair sásta i bpictiúr a _____
 - Cé mhéad duine atá i bpictiúr a _____
 - Cén t-am é i bpictiúr a _____

Highlight the grammar in your Sraith Pictiúr

I bpictiúr a haon, feicimid go raibh beirt déagóirí ina suí go suaimhneach os comhair an ríomhaire.

Bhí siad ag póirseáil an idirlín nuair a chonaic siad fógra spéisiúil.

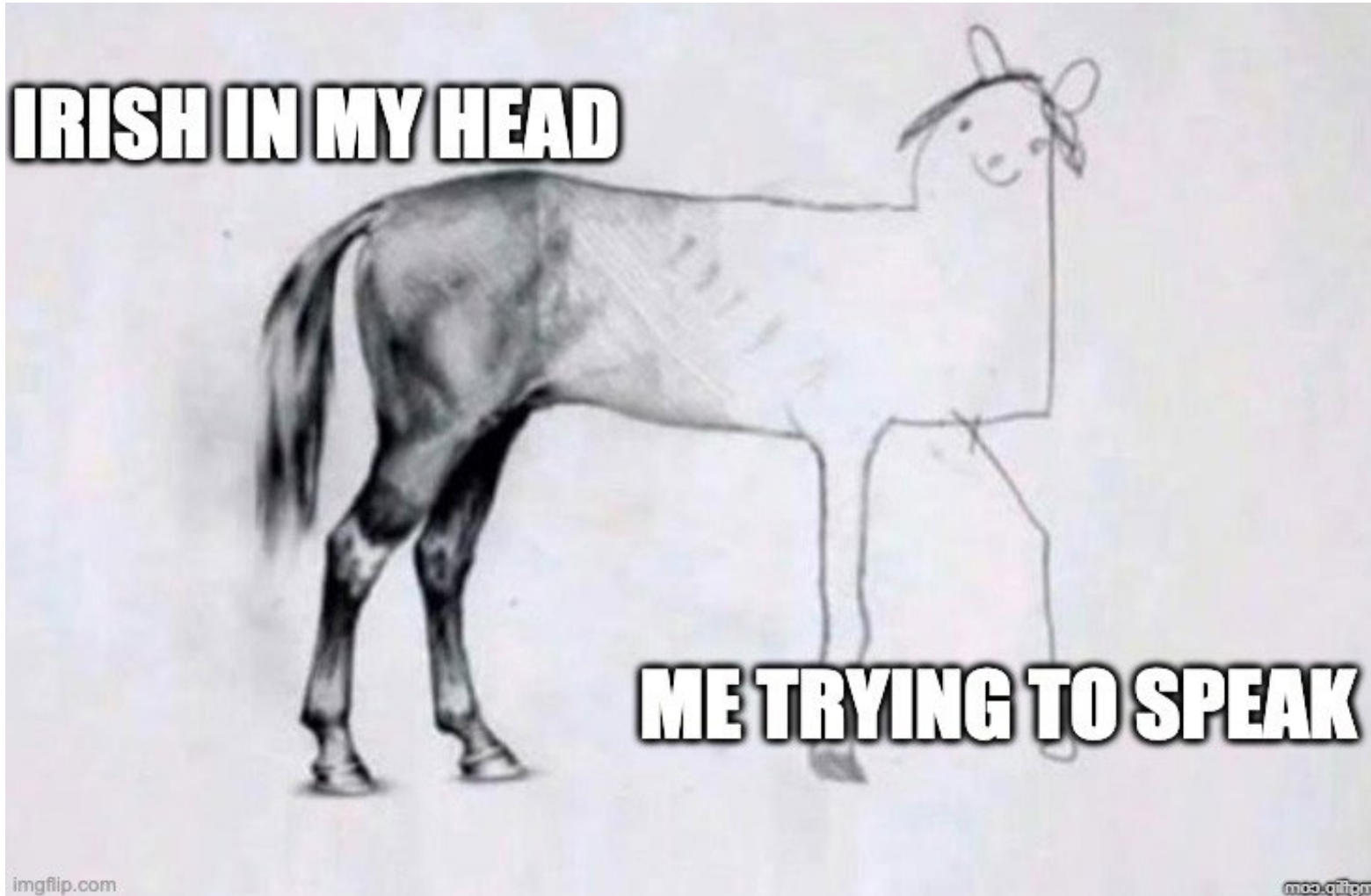
Bhí fógra curtha in airde ar an idirlíon faoi cheolchoirm sa Staid Aviva

Bhí ticéid á ndíol ar luach caoga euro.

Bheartaigh an buachaill ar chárta creidmheasa a Dhaid a úsáid

Bhí an cárta ar an matal agus bhí uimhir an chárta ar eolas ag an **g**cailín.

Make sure your Skills **match** the Exam Type



Practice **Speed Writing** for **Written Exams**

Practice **Listening** for **Aural Exams**

and

Practice **SPEAKING** for **Oral Exams**

Family

- Tá seisear againn sa bhaile
- Seachtar ar fad atá sa bhaile
- Tá beirt deartháir agus deirfiúr amháin agam
- Níl deartháir ná deirfiúr agam

Bliain

Ages 1- 10

Ages 11 +

Aon / dhá bhliain d’aois

Aon / dhá bhliain déag d’aois

Trí/ ceithre/ cúig/ sé bliana d’aois

Trí/ ceithre/ cúig/ sé bliana déag d’aois

Seacht/ ocht/ naoi mbliana d’aois

Seacht/ ocht/ naoi mbliana déag d’aois

Ceantar

- **Avoid:** Tá mé i mo chónaí i mBaile Átha Cliath
- (Rugadh agus) Tógadh mé
- i ndeisceart **B**haile Átha Cliath /i dtuaisceart **B**haile Átha Cliath
- in oirthear **C**hill Mhantáin / in iarthar **C**hill Dara
- in áit darb ainm _____

Ceantar: Sample

- Tá cónaí orm **in** eastát tithíochta i **n**Deisceart **B**haile Átha Cliath in áit darb ainm Dún Droma. Tá an baile suite i **n**deas do **D**hún Droma. Sílim go bhfuil sé tuairim is cúig **m**híle ó lár na cathrach. Tá mo **ch**roí istigh sa **che**antar. Tá neart áiseanna ann cuirim i **gc**ás, linn snámha, cúirteanna leadó**ige**. Tá ionad siopadóireachta gar don **b**haile, chomh maith le pictiúrlann mór millteanach, eaglaisí, scoileanna agus páirceanna imeartha.